

Commissie SEB:

“Wat kunnen we voor nuttigs onze leden aanbieden?”

De nieuwe ledenraad... daarvoor zoeken we jou!

Voorwoord

Iedere vier jaar kiezen we een nieuwe ledenraad. In het voorjaar van 2020 vinden de nieuwe verkiezingen plaats. De ledenraad van VO-ING is het “parlement” dat het bestuur controleert. De ledenraad telt op dit moment zeventien leden en zij worden gekozen door de leden van VO-ING, gesplitst in de zeven rayons waarin we Nederland verdeeld hebben.

Als lid van de ledenraad vervul je een belangrijke rol binnen de vereniging, want de ledenraad is het hoogste orgaan. Het is niet alleen het toezicht op het bestuur, want als vertegenwoordiger van je rayon kun je met nieuwe initiatieven komen. Je praat mee over pensioenen, (zorg)verzekeringen en andere onderwerpen die met persoonlijke financiële zaken te maken hebben. Maar ook kwesties op sociaal gebied houden ons bezig. Het tijdsbeslag is beperkt. In deze ledenraadsperiode vergadert de ledenraad vier keer per jaar met het bestuur.

Daarnaast ben je soms gastheer bij activiteiten die we organiseren in jouw rayon op cultureel, architecturaal, museaal of sportief gebied om de belangrijkste te noemen. Ieder rayon heeft een enthousiaste groep vrijwilligers die de organisatie hiervan voor zijn rekening neemt.

Moet je kennis hebben van al deze (financiële) onderwerpen? Als je dat hebt is dat meegenomen, maar enthousiasme vinden we veel belangrijker!

Bij al deze evenementen kom je je ex-collega's tegen, met wie je vaak heel veel hebt meegemaakt en met wie je zaken kunt delen en zo een bron van nieuwe inspiratie kan zijn. Wij zijn een vereniging van gepensioneerden én niet-gepensioneerden. Het aandeel niet-gepensioneerden is groeiende. Wij willen dit graag terugzien in de nieuwe ledenraad. Immers, de ledenraad moet een goede afspiegeling zijn van ons ledenbestand. Volg de informatie over de verkiezingen in de komende kwartaalmagazines en op de website, en lees hoe je je straks kandidaat kunt stellen. Het zou geweldig zijn als jij straks in de nieuwe Ledenraad wilt plaatsnemen.

Age Knossen,
voorzitter VO-ING

Inhoud:

2 KORT NIEUWS

- › Positieve resultaten uit enquête over kwartaal-magazine VO-NN Belang
- › Oproep: kandidaten gezocht voor de ledenraad
- › Golf met korting mee met de Oranje Leeuw

3 EVENEMENTEN

- › Varen met de Zuiderzee van Enkhuizen naar Hindeloopen
- › De bijzondere geschiedenis van de Volkswagenfabriek
- › Proeverij in het Hof te Dieren

6 UIT HET ARCHIEF

- › Afscheid van legendarisch 'Zandkasteel'

7 MIJN ERVARING

- › Ad Goberts herstelde van een dijbeenbreuk

4 UW BELANG

- › Hoe definitief is dat Voorlopige Pensioenakkoord?
- › Samen beslissen bij gezondheidsproblemen
- › Enthousiaste leden gezocht voor de commissie SEB
- › SEB-commissieleden: “Wat kunnen we voor nuttigs onze leden aanbieden?”

8 OUD-COLLEGA

- › Elke dag is vakantie voor levensgenieter Bert van Sandwijk

8 VERENIGINGSNIEUWS

- › Overleden en nieuwe leden

Positieve resultaten uit enquête over kwartaalmagazine VO-ING Belang

Medio 2018 hebben de beide verenigingen VO-ING en VO-NN besloten dat de bestaande kwartaalmagazines digitaal uitgebracht zouden gaan worden. Er bleef nog wel een papieren versie bestaan, bestemd voor de leden die niet over internet beschikken. Bij de introductie is afgesproken dat na een jaar een enquête onder de leden (en lezers) zou worden gehouden over de tevredenheid over het digitale magazine. De uitkomsten hiervan geven aan dat ontvangers over het algemeen zeer tevreden zijn over de uitgaven.

De enquête is alleen onder de digitale lezers gehouden. Ongeveer 15% van de digitale lezers heeft de enquête ingevuld. Dezelfde enquête is gelijktijdig onder zowel de lezers van de magazines VO-ING Belang als van VO-NN Belang uitgezet. De resultaten zijn niet gesplitst. Denkbaar was geweest dat er twee aparte enquêtes zouden zijn gehouden, immers de verenigingen functioneren vanaf 2016 los van elkaar, dit had mogelijk nog een verdieping van de resultaten gegeven. In absolute aantallen zijn 1050 enquêtes terugontvangen. Gezien de ledenbestanden van beide verenigingen zullen de VO-ING-leden van deze 1050 ongeveer 700 enquêtes hebben ingevuld. De enquête kan daarmee als representatief worden beschouwd.

Belangrijkste resultaten

Om met het belangrijkste resultaat te beginnen: 81% van de lezers waardeert het digitale magazine als goed tot zeer goed.

Verder wordt het blad goed gelezen: 80% van u leest het magazine (bijna) altijd. Van deze trouwe lezers, leest 60% alle of het grootste deel van de artikelen en rubrieken. De tijd die u lezend doorbrengt varieert, maar 67% van u leest minimaal 10 minuten of meer in het magazine. Verder is iedereen het eens met de stelling dat het kwartaalmagazine VO-ING Belang u informeert over actuele ontwikkelingen in en rond de vereniging en belangenbehartiging. Verder is 76% van de lezers de mening toegedaan dat het blad een goed platform is voor discussie en meningen.

Waardering verschillende onderdelen in het kwartaalmagazine VO-ING Belang

Het kwartaalmagazine bevat verschillende rubrieken waaronder interviews met oud-collega's, rapportages over evenementen, interviews met leden, voorwoord, de agenda met bijeenkomsten en verenigingsnieuws om er maar een aantal te noemen.

Alle rubrieken en artikelen scoren een (ruime) voldoende. Opvallend is dat "onze Burgerlijke stand", waarin de nieuwe leden en de overledenen worden genoemd, het meest wordt gewaardeerd. Verenigingsnieuws waaronder nieuws uit de commissies (Pensioenen, (zorg)verzekeringen), scoort eveneens goed. Interviews en de agenda met bijeenkomsten voorzien ook in een behoefte.

Vormgeving en fotografie

Over de vormgeving van het blad zegt de helft van de ondervraagden dat ze de leesbaarheid waarderen en ruim een derde van de ondervraagden noemt de toegankelijkheid van het ledenblad als pluspunt. De dertien digitale pagina's wordt door vrijwel alle onderzochte leden als goed beoordeeld. Twee derde van hen noemt de kwaliteit van de foto's en illustraties goed en een derde voldoende.

Individuele opmerkingen

Wij hebben van de respondenten nog een aantal suggesties gekregen voor toekomstige onderwerpen. Omdat het individuele opmerkingen zijn is het lastig te bepalen of dit door meerdere lezers wordt gedeeld. Toch noemen wij er een paar omdat deze meerdere keren zijn genoemd.

- Meer aandacht voor toekomstige ontwikkelingen in de financiële wereld.

- Meer informatie over actuele belangenbehartiging: pensioenen en wat de vereniging daarvoor doet. Impact pensioenakkoord op ons pensioenfonds en onze pensioenen. Nieuws uit het Verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Opgave personeelskortingen e.d.
  - Werkende leden meer aandacht en ruimte geven in het magazine.
  - Meer zaken die interessant zijn voor ouderen: (leven)testament, gebruik overwaarde woning, apps voor deze doelgroep.
  - Interviews met leidinggevenden bij ING. Geef de afdeling Communicatie een vaste rubriek met actueel nieuws over ING (beleid, producten, markten, (re)organisatie).
  - Historische rubriek over ontstaan en ontwikkeling van de bank gelardeerd met interviews van betrokkenen uit die periode.
  - Nieuwe leden en overlijdensberichten graag actueler.
  - Meer diepte in de berichtgeving.
  - Suggesties voor invulling vrije tijd.
  - Kortingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld vakantie en stedentrips.
  - Voorkeur om het magazine op papier te ontvangen.
  - Meer informatie uit bestuur- en ledenraadsvergaderingen.
- (Redactie VO-ING Belang en bestuur VO-ING)

OPROEP:

kandidaten gezocht voor de ledenraad

Grote gebeurtenissen werpen hun schaduw vooruit. Zo ook bij de VO-ING. Medio 2020 loopt de zittings-termijn af van de huidige ledenraad van onze vereniging. Achter de schermen is men al druk bezig om de verkiezing te organiseren. Maar om te kiezen hebben we natuurlijk kandidaten nodig.

De Ledenraad is het hoogste orgaan binnen de vereniging, zij benoemt de leden van het bestuur, controleert het bestuur en heeft een besluitvormende stem. Bijvoorbeeld bij de goedkeuring van de jaarrekening, het jaarplan voor het daarop volgende jaar, een wijziging van de statuten en het vaststellen van de hoogte van de contributie. Het is te vergelijken met de Tweede Kamer die de regering controleert.

Wie zoeken wij? Wij zoeken mensen die actief willen meewerken, meedenken en meebeslissen over met name belangenbehartiging bij de voormalige werkgever, pensioenfonds, enz. Maar die natuurlijk de contacten met de leden in zijn of haar rayon willen onderhouden.

Wat wordt verwacht van kandidaten voor de Ledenraad? Van de leden van de Ledenraad wordt verwacht dat zij de mening van de leden van de vereniging in hun rayon vertegenwoordigen, initiatieven nemen in het belang van de leden en terugkoppeling geven aan de leden in hun rayon.

Van de leden van de Ledenraad wordt ook verwacht dat zij voorstellen van het bestuur inhoudelijk beoordelen en daarover beslissingen nemen. Verder zullen zij zich moeten verdiepen in de financiën van de vereniging, de begroting goedkeuren en het bestuur na afloop van een jaar decharge verlenen.

Leden van de Ledenraad worden voor een termijn van vier jaar benoemd. Verwacht wordt dat de Ledenraad minimaal tweemaal per jaar bijeenkomt. De reiskosten worden vergoed.

Voelt u zich betrokken bij de VO-ING en kunt u zich vinden in het profiel van een lid van de ledenraad, in het komende magazine komen wij uitgebreid terug op de verkiezingen en hoe u zich daarvoor kunt aanmelden.

(Willem Jan van Munster, voorzitter Verkiezingscommissie)

Golf met korting mee met de Oranje Leeuw

Om golf als sportieve activiteit bij de leden van de VO-ING te promoten hebben VO-ING en de ING Golfvereniging Oranje Leeuw Golf (OLG) de handen ineen geslagen. VO-ING-leden kunnen met een lidmaatschap van OLG op 22 verschillende banen in Nederland met grote korting golfen.

Wie nu meteen de golfbaan op wil, betaalt voor maximaal 22 keer golfen in 2019 slechts €112,50 (tarief 65+) of €175 (tarief 65-). Daarnaast is een OLG-lid ook lid van de ING-personeelsvereniging De Oranje Leeuw voor €15 per jaar. Op dezelfde voorwaarden kan een partner ook lid worden van OLG. Ter vergelijking: een gemiddelde golfbaan rekt €60 voor een 18-holesronde. Leden van VO-ING genieten dus veel voordeel door te golfen bij de Oranje Leeuw Golf. Voor beginnende OLG-golfers bieden deze banen bovendien leuke lespakketten, waar-

mee ze in korte tijd klaar zijn om de baan op te gaan. Ook voor wie al lid is van een golfclub is OLG interessant, want hiermee ontstaat de mogelijkheid om op 22 andere banen te golfen, eventueel met introducés voor een sterk gereduceerd tarief. OLG organiseert diverse feestelijke toernooien en zelfs een meerdaagse buitenlandreis (dit jaar naar Zweden).

Meer info op de website van de Oranje Leeuw, via golfbestuur@deoranjeleeuw.nl. (René Toorenburgh)

Varen met de Zuiderzee van Enkhuizen naar Hindeloopen

Het was zoeken geblazen op donderdag 20 juni om de auto's een plek te geven voor deze vaardag. Het anders zo ruime parkeerterrein bleek voor een kwart volgeparkeerd met kermisauto's. Feest in Enkhuizen, maar een probleem voor ons. Bij navraag bij de VW, vele telefoontjes naar parkeerbeheer en lang wachten, mocht er uiteindelijk op de buitenkade, in de blauwe zone, geparkeerd worden zonder dat daarvoor bekeurd zou worden. Toen dat probleem opgelost was vonden de weergoden het de hoogste tijd voor een buitje regen. Dat kon er ook nog wel bij. Gelukkig was de boot uit Urk in aantocht en eenmaal aangemeerd konden we vrij snel aan boord. Het was nog een hele toer om te zien of we iedereen aan boord hadden. Dat viel even niet mee. Er bleken ook reizigers voor de boot naar het Zuiderzeemuseum binnen te komen. Die werden naar de andere boot verwezen. Na een nieuwe check bleken er nog twee mensen te ontbreken. Dit bleek – na een telefoontje – een afmelding te zijn. Om 11.00 uur kon de Zuiderzee de trossen losgooien met 116 VO-ING-mensen aan boord. Na het verlaten vanuit de haven Enkhuizen werd er koffie met appelgebak met slagroom geserveerd en was alle eerdere misère vergeten. Onder het varen heeft menigeen zijn ogen uitgekeken naar de historische schepen, die gelijktijdig met ons richting Friesland voeren. Het leek wel of wij midden een schilderij van vroeger zaten.

Het weer was niet echt bijzonder, een hoge bewolking met ver zicht, evengoed donkere wolken aan de ene kant en heldere lucht aan de andere kant van de boot. Om 12.30 uur begon men met het uitserven van de kibbeling met frites en salades. 's Morgens was de kibbeling door de kapitein vers op de visafslag in Urk gekocht, verser kon het niet. Om 13.15 uur lagen we aangemeerd in het haventje van Hindeloopen en begon de zon door te komen. Vanuit het museum Hindeloopen kwamen twee dames plattegrondjes op de boot uitdelen. Eén van de dames was in Hindelooper kostuum en vertelde hierover. Daarna konden we van de boot. Men had tot 15.15 uur de tijd om Hindeloopen te verkennen. Het schaatsmuseum en museum Hindeloopen werden bezocht evenals de kerk en overall kwam je elkaar in deze kleine omgeving weer tegen. Het weer was helemaal opgeklaard en menig ijsje werd gekocht. Om 15.30 uur vertrok 'de Zuiderzee' weer richting Enkhuizen. Toen zat het merendeel van onze deelnemers lekker in de zon aan dek. Ook in de stuurhut bij de kapitein heeft iedereen kunnen bijpraten en van een prachtig uitzicht genoten. Om 16.30 uur werd nog een broodje kroket geserveerd. Na een geslaagde dag was de boot om 17.45 uur weer terug in Enkhuizen. *(Tekst Greet en André Hoffman, foto's Rob Mooijen en Greet Hoffman-Weijtz, activiteitengroep Noord-West)*

De bijzondere geschiedenis van de Volkswagenfabriek

Op 22 mei vertrok de 2e lichting met leden vanuit Drachten en Hoogkerk naar de VW Fabrieken in Emden (BRD).

Onderweg naar Emden werd in de bus de geschiedenis van VW gememoreerd. Professor en auto-ingenieur Ferdinand Porsche en de Joodse ingenieur Josef Ganz stonden aan de wieg van Volkswagen. Porsche kreeg in 1934 van Adolf Hitler de opdracht een "Kraft durch Freude"-wagen te ontwerpen, een wagen voor het volk. Het programma van eisen voor deze auto was fors. Op 12 oktober 1936 stelde Porsche drie rijdende prototypes voor, die al de karakteristieke vorm van de latere Volkswagen Kever hadden. De KdF-fabriek bij kasteel Wolfsburg bij Emden werd aan het eind van de Tweede Wereldoorlog zwaar gebombardeerd en in april 1945 veroverd door het Amerikaanse leger. De stad werd omgedoopt tot Wolfsburg en de KdF-fabriek werd overgedragen aan de Britse bezettingsautoriteiten. In 1974 bracht de tot Volkswagen gedoopte autofabriek de Golf op de markt. De Golf werd een blijvend succesnummer. Op 18 september 2015 maakte het Amerikaanse agentschap EPA bekend dat het had ontdekt dat Volkswagen op grote schaal knoeide met software in dieselauto's. Zo'n 11 miljoen auto's wereldwijd zijn uitgerust met deze software. Om eventuele boetes te kunnen betalen heeft de autofabrikant 6,5 miljard euro gereserveerd.

Volkswagen in Emden is de grootste industriële werkgever ten westen van Bremen en het noorden van het Ruhrgebied en heeft een totale oppervlakte van ruim vier miljoen vierkante meter, waarvan ongeveer 40 procent is bebouwd. Wij werden hier ontvangen in de filmzaal en na een kort welkomstwoord werd een film vertoond over de totstandkoming van deze fabriek. Het fabricageproces maakte veel indruk. Honderden robots die met grote precisie de diverse componenten precies op de goede plek plaatsen, gaven als het ware een balletvoorstelling van grote schoonheid. De wandeling door de fabriek duurde ongeveer twee uur. Helaas was fotograferen streng verboden. Daarna vertrokken wij met de bus naar een groot sluisencomplex in de rivier Ems. Dit complex werd speciaal gebouwd om het mogelijk te maken dat de grote cruiseschepen die gebouwd worden op de Meyer Werft in Papenburg, vorig jaar bezocht door leden van VO-ING, achteruitvarend de open zee kunnen bereiken om verder afgebouwd te worden in de Eemshaven in Groningen. De excursie werd afgesloten in het sfeervolle restaurant Bei Cassi in het kleine dorpje Moormerland. Het eten is daar heerlijk en de bediening uiterst vriendelijk. *(Tekst Ben Douwes, foto's Rob Mooijen)*

Proeverij in het Hof te Dieren

Tijdens een fietstocht in 2018 reed ik in de buurt van Dieren langs een lange muur van wel drie meter hoog. Ik werd nieuwsgierig naar wat daarachter verborgen lag en nam een kijkje. Er was een groot toegangshek dat open stond. Zo begon mijn ervaring op het Hof te Dieren. Het bezoek was leuk, leerzaam, ludiek en lekker. Een prima locatie om voor VO-ING een proeverij te beleven, dacht ik. Voor 6 juni dit jaar was er een eerste proeverij gepland door rayon Oost. Tot onze verbazing was deze in een paar uur volgeboekt. Wij besloten een week later nogmaals deze aanbieding te doen en wederom was ook deze snel volgeboekt. Achteraf hebben 138 bezoekers genoten van de dag. Er is beide dagen tijdens prachtig weer genoten van de verhalen en smaken van het Hof te Dieren. Velen uitte hun tevredenheid over de mooie dag. Wij van rayon Oost zijn blij dit aan u te mogen delen. *(Michel Varkevisser)*

COMMISSIE PENSIOENEN

› Principeakkoord pensioenhervormingen: wat betekent dit?

4

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

› Samen beslissen bij gezondheidsproblemen

PROFIEL

› Enthousiaste leden gezocht voor de commissie Sociaal Economische Belangen (SEB)

5

COMMISSIE PENSIOENEN

Principeakkoord pensioenhervormingen: wat betekent dit?

Er is een principeakkoord over de pensioenen in ons land en wat betekent dit voor de pensioenen van onze leden? De commissie Pensioenen geeft een tussenstand en houdt de vinger aan de pols van de belangenbehartiging.

Op 5 juni 2019 is na een jarenlange discussie er toch een principeakkoord pensioenhervormingen gesloten tussen de regering en de werkgevers- en werknemersorganisaties. Wel moesten de leden van de werknemersorganisaties zich nog positief uitspreken over het resultaat, en dat is er in de loop van juni 2019 gekomen. Inmiddels heeft de regering het voorstel om de geplande verhoging van de AOW-leeftijd te vertragen door de 1e en 2e Kamer gelooft. De commissie Pensioenen wil graag in dit artikel nader ingaan op dit akkoord en laten zien dat de pensioencommissie voor de beide verenigingen de vinger aan de pols houdt, omdat het gaat om het belangrijkste onderdeel van onze belangenbehartiging voor het (toekomstig) pensioen van onze leden.

In het kader sommen we de belangrijkste onderdelen van het principeakkoord op, en daarna willen we op een aantal van die onderdelen wat dieper ingaan, en ten slotte willen we actuele ontwikkelingen die invloed hebben op dit principeakkoord laten zien.

In het kort de hoofdpunten uit het principeakkoord:

1. De AOW-leeftijd wordt de komende twee jaar bevroren en stijgt daarna minder snel.

De AOW-leeftijd is in het akkoord voor de komende twee jaar vastgezet op 66 jaar en vier maanden. Daarna stijgt de AOW-leeftijd door naar 67 jaar in 2024. Vanaf dan gaat met elk jaar stijging van de levensverwachting de AOW-leeftijd met 8 maanden omhoog.

2. Onderzoek naar AOW na 45 dienstjaren.

Sociale partners en het kabinet gaan onderzoeken of het mogelijk is om het moment van uittreden onder voorwaarden te koppelen aan het aantal dienstjaren, bijvoorbeeld 45.

3. Mensen met zwaar werk kunnen eerder stoppen.

Ook is er in het akkoord afgesproken dat het voor de laagst betaalde beroepen (vaak zijn dit de zware beroepen), aantrekkelijker wordt gemaakt om drie jaar eerder met pensioen te gaan.

De onderdelen 1, 2 en 3 raken niet direct het pensioenstelsel, maar zijn er voornamelijk door de vakbonden bij betrokken,

omdat voor veel werknemers het uiteindelijke pensioen per jaar lager is dan de AOW-uitkering en vanwege het gegeven dat het in veel beroepen lastiger wordt om de stijgende AOW-leeftijd nog in 'actieve staat' te bereiken.

4. De doorsneepremie-systematiek wordt afgeschaft.

De doorsneesystematiek die pensioenfondsen hanteren (gelijke premiepercentages opbouw ongeacht de leeftijd) wordt afgeschaft. De pensioenopbouw moet voortaan passen bij de ingelegde premie: een euro inleg aan het begin van de loopbaan kan langer renderen dan een euro inleg vlak voor de pensioendatum.

De omvang van deze "compensatie-operatie" wordt geschat op minimaal 60 miljard. Afgesproken is dat door deze aanpassing niemand erop achteruit mag gaan.

5. Pensioenfondsen met een dekkingsgraad boven de 100 procent hoeven niet te korten.

Voor volgend jaar dreigden kortingen op pensioenuitkeringen en pensioenopbouw van miljoenen gepensioneerd en werkenden. Afgesproken is dat deze korting niet meer nodig is als het pensioenfonds een dekkingsgraad heeft van 100 of meer. Dit geldt momenteel voor de overgrote meerderheid van de fondsen. Hiermee wordt de kans op korten veel kleiner en zullen de kortingen beperkter zijn.

6. Er komt geen pensioenplicht voor zzp'ers, wel een verplichte Arbeidsongeschiktheids-Verzekering.

Er komt geen verplicht pensioen voor

zzp'ers. Wel kunnen ze makkelijker deelnemen aan een pensioenregeling. Zzp'ers krijgen wel te maken met een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering. Alleen als ze zelf voldoende middelen hebben voor een inkomen bij ziekte, geldt de verplichting niet.

Hoe gaat het vervolg, aanpak en het tijdsplan?

1. Er wordt een stuurgroep ingesteld

De betrokken partijen verbinden zich aan de afspraken in dit principeakkoord. Dit is een gezamenlijk belang. Het kabinet zal de komende maanden een nadere uitwerking geven aan de met de sociale partners overeengekomen oplossingsrichtingen voor het pensioenstelsel. De stuurgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van sociale partners en het kabinet. Pensioenuitvoerders, toezichhouders en onafhankelijke externe deskundigen worden bij deze uitwerking betrokken.

2. Het tijdsplan

Het kabinet heeft de ambitie om met ingang van 2022 een wettelijk kader gereed te hebben waarmee sociale partners het arbeidsvoorwaardelijk pensioen gereed kunnen maken voor de eisen van de 21e eeuw. Dat betekent dus ook dat er pas na 1 januari 2022 vertaling plaats kan vinden naar de nieuwe pensioencontracten.

Wie zelf zich specifiek in dit onderwerp wil verdiepen kan op de websites van de onderhandelingspartners en andere organisaties voldoende informatie vinden. We denken daarbij zonder volledig te zijn

aan: ANBO, VNO NCW en FNV. Verder is informatie te vinden op Wijzer in geldzaken en op de site van het Ministerie van Sociale Zaken.

Wat is er inmiddels ook gebeurd?

1. De Commissie Parameters heeft haar rapport opgeleverd en de regering is met de conclusies akkoord gegaan. Dat betekent o.a. een (nog) lagere rekenrente per 1.1. 2021 dan die er nu is.
2. De rente is door ECB en FED verlaagd met de kans op nog meer verlagingen in de toekomst.
3. De beurskoersen zijn de afgelopen periode flink gedaald onder andere door de voortdurende onzekerheid rond de handelsoorlog VS/China en de Brexit. Hoewel de beurskoersen altijd fluctueren, verlaagt dit de rendementen van de pensioenfondsen.
4. Inmiddels hebben veel van de grote pensioenfondsen o.a. door de hiervoor genoemde zaken een dekkingsgraad beneden de 100% en dus biedt de afgesproken maatregel van onderdeel 5 geen soelaas: men hoopte dat met deze maatregel kortingen uit zouden blijven, maar 3 maanden na het akkoord is die hoop al vervlogen.

Conclusies

De resultaten van dit langdurige proces zijn nog niet aan het papier toevertrouwd of de eerste tegenvallers dienen zich al aan. Daarnaast is de uitwerking van dit proces niet alleen in wetgevende maar ook praktische zin nog een gigantische opgave, waarbij alle betrokken partijen ervoor zullen waken dat er bij die uitwerking geen "water in de wijn" bij de voor hen belangrijke zaken zal worden gedaan.

Wanneer duidelijker wordt wat het pensioenakkoord betekent voor het pensioen bij PFI, zal PFI hierover op zijn website meer informatie publiceren. Omdat PFI een gesloten fonds is, zullen niet alle aanpassingen van toepassing zijn. Bovendien zijn veel zaken nog onvoldoende uitgewerkt om de impact te kunnen inschatten.

De Pensioencommissie zal in haar overleg met de pensioenfondsen (PFI en de CDC fondsen) dit onderwerp standaard op de agenda willen zien, en zich blijven inzetten voor het behoud van koopkracht en de opbouw van een goed pensioen.

(Wim Evers, voorzitter Pensioencommissie)

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

Samen beslissen bij gezondheidsproblemen

De Juiste Zorg op de Juiste Plek, dat is op dit moment de leidraad voor het uitwerken van plannen binnen de medische zorg en het zogenoemde sociale domein. Het functioneren van mensen staat daarbij voorop. Belangrijk daarbij is dat er niet over mensen wordt beslist, maar dat er samen met mensen wordt beslist over hun gezondheidsproblemen.

Samen beslissen moet de norm de zijn. De zorgverlener (huisarts, specialist maar ook fysiotherapeut) overlegt met je op welke manier je gezondheidsprobleem wordt aangepakt. Dat lijkt logisch, maar het is ondanks dat er al jaren over wordt gesproken, nog geen dagelijkse praktijk.

Om een goede invulling te kunnen geven aan Samen beslissen hebben zorgverleners betere vaardigheden nodig. Zij moeten ons op een begrijpelijke manier informeren over de aandoening en met ons bespreken welke mogelijkheden er zijn om die aandoening te behandelen. Of om een behandeling achterwege te laten.

Voor ons als patiënt geldt dat wij ons goed moeten kunnen voorbereiden op het gesprek met de zorgverlener. Wij moeten werken aan onze gezondheidsvaardigheden. Dat moeten wij leren en daar hebben wij hulp bij nodig.

Samen beslissen begint met 3 goede vragen

Opereren of accepteren dat je minder goed kunt lopen? Doorbehandelen of stoppen? Ga je naar de zorgverlener voor onderzoek of behandeling dan zijn er altijd meerdere mogelijkheden waar je uit kunt kiezen. Wat het beste bij je past, is vooral afhankelijk van de medische mogelijkheden. Maar ook van bijvoorbeeld je leeftijd, je persoonlijke omstandigheden en de risico's die een eventuele behandeling met zich meebrengt. Samen met de zorgverlener zet je alles op een rijtje. Dat kan je doen door 3 goede vragen te stellen:

1. Wat zijn mijn mogelijkheden?
2. Wat zijn de voordelen en de nadelen van die mogelijkheden?
3. Wat betekent dat in mijn situatie?

Deze vragen vormen de basis voor je zorgverlener om goede informatie te geven en op de juiste manier het gesprek te voeren.

Meer over de 3 goede vragen, lees je hier. [<https://3goedevragen.nl/de-3-goede-vragen/>]

Betere zorg begint met een goed gesprek

Het zou mooi zijn als je zorgverlener zoveel tijd voor je heeft dat je tijdens het gesprek alles wat je te binnenschieft uitvoerig kunt bespreken. Helaas, dat is niet de praktijk. Een goede voorbereiding zorgt ervoor dat veel binnen de tijd (veelal 10 minuten) die voor een consult staat aan de orde komt. Verwacht je meer tijd nodig te hebben, geef dat bij het maken van de afspraak aan. Vaak kan dan een dubbel consult worden ingepland. Je kunt door je goed voor te bereiden ervoor zorgen dat je zorgverlener jou nog beter kan helpen. Bedenk voor het gesprek wat je allemaal wilt vertellen en welke vragen je aan de dokter wilt stellen. Dat is soms best wel lastig.

Op de site www.begineengoedgesprek.nl kan je veel informatie en tips vinden om je goed voor te bereiden.

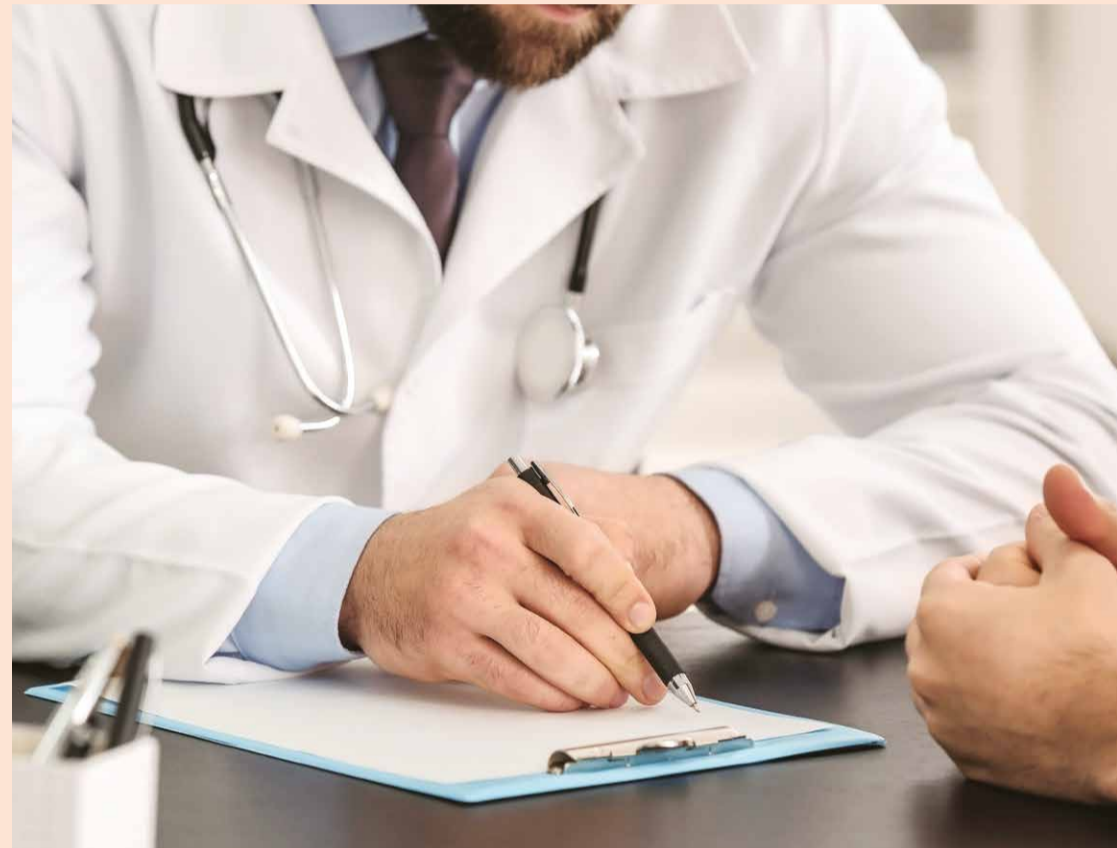
Keuzehulp

Ziekenhuizen maken steeds meer gebruik van keuzehulp. De keuzehulp laat de patiënt

en de arts de voor- en nadelen zien van zowel opereren als afwachten. Dit wordt uitvoerig toegelicht door de arts. In het eerste gesprek wordt geen beslissing genomen. De patiënt krijgt de keuzehulp mee naar huis. Bij het tweede bezoek wordt de informatie herhaald en beantwoordt de patiënt een aantal vragen. De uitkomst daarvan wordt, als één van de

beslisfactoren, gebruikt om te bepalen welke optie wordt gebruikt. Een goed voorbereid gesprek, gevolgd door een goede informatieverstrekking door de zorgverlener kan leiden tot een meer afgewogen beslissing die je natuurlijk uiteindelijk zelf moet nemen.

(Jan Pouw)

PROFIEL

Enthousiaste leden gezocht voor de commissie Sociaal Economische Belangen (SEB)

Wil je in een klein en gezellig team (pro)actief werken aan de belangenbehartiging van onze leden op sociaal en economisch gebied? Onze commissie SEB heeft twee vacatures. Wij komen graag met je in contact.

Onze, wellicht jouw, aandachtsgebieden: Personeelscondities, Collectieve Verzekeringen, Zorg/Welzijn en Wonen, Sociale en Fiscale wetgeving en het beantwoorden van vragen daarover. Hier het profiel van de nieuwe leden die we zoeken.

De commissie SEB behartigt de belangen van de leden van VO-ING en VO-NN op sociaal en economisch gebied. De commissie rapporteert aan de besturen van de verenigingen VO-ING en VO-NN. De aandachtsgebieden van de commissie zijn: personeelscondities, collectieve verzekeringen, zorg, welzijn en wonen, koepelorganisaties en samenwerkingsverbanden, sociale en fiscale wetgeving, vragen en klachtenbehandeling en (ondersteuning bij) ledenwerving/ledenbinding. De focus van de commissie is voornamelijk gericht op het realiseren van concrete doelstellingen en activiteiten ten behoeve van de leden. De commissie bestaat uit 4 à 6 leden inclusief de voorzitter.

Profiel

Signaleert ontwikkelingen op sociaal en economisch gebied die relevant kunnen zijn

voor de leden en vertaalt dit naar concrete acties; Levert een bijdrage aan het opstellen van de Jaarplannen van beide Verenigingen en realiseert de activiteiten die in de definitieve Jaarplannen zijn opgenomen; Levert een bijdrage aan de communicatie-uitingen van de Verenigingen (websites, wegwijzers, nieuwsbrieven, magazines, specials o.a.); Vertegenwoordigt de commissie naar onze partners (RISK Direct, ONVZ, Zilveren Kruis), besturen, ledenraden, HR-aanspreekpunten van ING Bank en NN Group; Vertegenwoordigt en heeft zitting in de belangenorganisaties NVOG/KNVG; Verzorgt presentaties voor de besturen, ledenraden e.a.; Handelt vragen/klachten af van leden; Heeft (bij voorkeur) kennis van en ervaring

met sociaal/fiscaal en economische regelingen/wetgeving, regelingen/faciliteiten van ING Bank en NN Group etc.

Verder:

Competenties: betrokken, teamspeler, doener (hands-on), flexibel, betrouwbaar. Praktische vaardigheden: goede mondelinge en schriftelijke vaardigheden, plannen en organiseren, beheersing (basis) van diverse programma's zoals Word, Powerpoint en Excel.

Tijdsinvestering

De commissie SEB vergadert om de zes weken. (+/- 4 uur per vergadering exclusief voorbereidings- en reistijd). Er vindt regelmatig overleg plaats op diverse locaties in Nederland met onze partners, deelname aan bestuurs- en ledenraadvergaderingen,

overleg met de HR-aanspreekpunten van ING Bank en NN Group etc. De gemiddelde tijdsinvestering is +/- 6 tot 8 uur per week. (Frans De Jager)

Zie ook het interview hiernaast met commissievoorzitter Frans De Jager en commissielid Frans Crul.

Interesse? Voor meer informatie kan je een mail sturen naar [Frans De Jager](mailto:Frans.DeJager@ziggo.nl), voorzitter van de commissie: fdejager@ziggo.nl. Aanmelden? Mail dan naar [Age Knossen](mailto:Age.Knossen@gmail.com), voorzitter van VO-ING: aknossen12@gmail.com

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

“Wat kunnen we voor nuttigs onze leden aanbieden?”

Met drie man is de commissie SEB momenteel te mager bezet, vandaar dat er twee nieuwe commissieleden worden gezocht, zie profiel hiernaast. Onder voorzitterschap van Frans De Jager buigen hijzelf, Frans Crul en Cees van Oosterom zich regelmatig over de vraag wat ze de VO-ING- en VO-NN-leden voor nuttigs kunnen aanbieden. Een korte kennismaking met de twee ‘Fransen’.

Met het afzwaaien van Jan Pouw en Claas van Veldhoven zoekt commissievoorzitter Frans De Jager (69) nieuwe commissieleden. “Want er is een hoop te doen. Als je nog werkt bij ING of NN kun je op het intranet van de werkgever de personeelscondities inzien: eventuele kortingen op hypotheek, zorg- en schadeverzekeringen en andere producten (ook al worden deze steeds beperkter), informatie over Zorg/Welzijn, Sociale en Fiscale wetgeving en dergelijke. Maar na het vertrek naar een andere werkgever of als gepensioneerde is die informatiebron niet meer toegankelijk. Waar haal je dan de informatie vandaan over dergelijke ‘leuke’ regelingen? Daarvoor maakt de commissie SEB zich dus sterk”, aldus Ajax-fan Frans De Jager, ex-PCGD/RPS, ex-Postbank, ex-NMB/Postbank en ex-ING, getrouwd en een volwassen dochter. Hij was zijn hele 40-jarige loopbaan werkzaam als personeels- en hr-man en vertelt met Frans Crul enthousiast over de commissie SEB.

Frans Crul (63), ook begonnen bij PCGD/RPS, vervulde diverse directie-ondersteunende functies, was onder meer PA van Van der Lugt. Hij hield zich bezig met investor relations namens ING en werd lobbyist voor de bank in het Haagse circuit. Tegenwoordig is hij als vrijwilliger voor diverse not-for-profit-organisaties actief. “Ik ben erg nieuwsgierig en ik wil graag dat ook onze leden op de hoogte blijven van wat nuttig voor hen is en waar

ze voordeel van kunnen hebben. We houden als commissie SEB samen diverse informatiebronnen actueel: de beide sites, artikelen in het ledenmagazine en de nieuwsbrieven.”

Wat is er leuk aan het commissielidmaatschap?

Frans De Jager: “We vormen een klein groepje enthousiaste mensen die in aimabele sfeer en gezelligheid tot resultaten komen. We komen met concrete dingen op het gebied van personeelscondities: ING Bank en NN hebben voor medewerkers speciale personele tarieven voor financiële diensten en producten. Die gelden en golden vaak ook voor ex-werknemers. Na vertrek uit de organisatie is die info niet meer toegankelijk en ook worden de regelingen steeds meer ingeperkt. Dus hebben we als SEB-commissie deze info op de sites van de verenigingen staan en houden we die actueel. Ook proberen we rechtstreeks regelingen met onze partners te treffen zoals op het gebied van Schadeverzekeringen af te sluiten bij RISK en de Collectieve Zorgverzekering van Zilveren Kruis.”

Frans Crul: “Op de site staat een wegwijzer voor alle info. Die onderhouden we. Ons werk bestaat vooral uit het updaten van de info en het onderhouden van de contacten, waaronder met hr-organisaties, van ING en NN, zorgverzekeraars ONVZ, Zilveren Kruis en NN-Zorgverzekeringen. Bedenk wel: duizenden van onze leden zijn klant bij ONVZ.”

Is er een taakverdeling?

Frans De Jager: “Ja, maar die was voor vijf man, nu zijn we, hopelijk voor een korte periode, met z’n drieën. We gaan de taken zo snel mogelijk herverdelen.”

Waarop zijn jullie trots?

Frans Crul: “Vooral dat het lukt om een bijdrage te leveren aan iets wat voor veel leden van belang is. Ook dat dit een relatie heeft met mijn oud-werkgever, het oranje bloed vloeit nog altijd door mijn aderen.”

Frans De Jager: “Tal van dingen waaraan duizenden leden iets hebben, concrete aanbiedingen, nuttige informatie. Vragen van leden die tot hun tevredenheid zijn beantwoord. En op het feit dat we een leuk team hebben, dat we het samen doen.”

Wat krijgen jullie ervoor terug?

Beiden: “Voldoening in dat we iets concreets doen. Je ziet dat er iets is gerealiseerd. We krijgen alleen een kilometervergoeding en voor de rest is het liefdewerk oud papier.”

Wat staat op programma?

Frans Crul: “Vanwege de bezetting maken we nu even pas op de plaats.”

Frans De Jager: “We zouden graag een eve-

nement organiseren over de zorg in brede zin, iets waarvan leden blij worden. Zo’n seminar of symposium gaat over allerlei aspecten van de zorg. We streven ernaar dit in het voorjaar van 2020 te organiseren. We denken aan vier of vijf sprekers inclusief een politicus en ca 150 mensen in de zaal. De plannen om dit met ONVZ te doen zijn er al. Maar nu staat het on hold.”

Gaat het beleidsdoel van de commissie wijzigen?

Frans De Jager: “Op termijn verschuift het accent van het realiseren van kortingen op diverse verzekeringen naar meer toegankelijke en relevante informatieverstrekking op sociaal en economisch terrein.”

Wat is het belangrijkste dat nieuwe commissieleden moeten meenemen?

Frans De Jager: “Dat het doeners en geen praters zijn en dat ze van concrete doelen en acties houden: stukje schrijven, iets regelen, uitzoeken, voorstellen doen, oren en ogen open houden.”

Frans Crul: “Proactief ook graag.”

(EW)

Commissievoorzitter Frans De Jager en Frans Crul: “We zoeken doeners, geen praters.”

UIT HET ARCHIEF

Afscheid van legendarisch ‘Zandkasteel’

Het gebouw dat in de volksmond bekend staat als het Zandkasteel, het ING-hoofdkantoor Amsterdamse Poort in Amsterdam Zuidoost, wordt in de loop van dit jaar verlaten om er woningen in te realiseren. Nu 32 jaar geleden werd het gebouw geopend en de opdrachtgever, de toenmalige Nederlandsche Middenstandsbank (NMB), rechtsvoorganger van ING, was trots op haar bijzonder gebouw. Bijna 10 jaar had de bouw geduurd, vanaf het moment dat de Raad van Bestuur opdracht gaf tot het gebouw in 1987 gereed kwam.

Door de expansieve groei van de NMB in de jaren zeventig ontstond behoefte aan een groot kantoor voor alle medewerkers. Een prettige werkomgeving was de belangrijkste eis, daarnaast moest het gebouw energiezuinig, flexibel en functioneel zijn, met lage operationele kosten.

Architect Ton Alberts van Architectenbureau Alberts en Van Huut liet zich voor het ont-

werp van dit NMB-gebouw inspireren door de natuur: “De schoonheid van de natuur is verbonden met organische architectuur.” De bouw was bijzonder omdat het gehele project een samenwerking was tussen constructeurs, technische en akoestische adviseurs, binnenhuisarchitecten en tuinontwerpers. Op de parkeergarages zijn tuinen aangelegd in Engelse, Finse

en Japanse stijl, elk met hun specifieke beplanting.

Samenspel

Het aanzicht van het gebouw wordt bepaald door tien in hoogte variërende torens, waarvan de gevels licht hellend zijn. Met speciaal op maat gemaakte bakstenen werd een gebouw opgetrokken dat een

samenspel is van vorm, kleur en materiaal. Door elke torenkoepel valt daglicht, soms versterkt door spiegels, zodat de 350 meter lange ‘interne straat’ die de torens onderling verbindt, een levendige aanblik biedt. Het geheel vormt een grillige ‘S’ in de wijk. Het gebouw was het visitekaartje van de bank en vormde een inspiratiebron voor veel reclame-uitingen

“Een gebroken heup is geen eindpunt”

Ab Gobets herstelde van een dijbeenbreuk

Met een val achterover bij een aanlegsteiger na een bezoek aan het Leidse whiskyfestival en een gebroken dijbeenkop, begon voor Ab Gobets een medisch avontuur van drie maanden dat goed afliep.

Het gezegde “drank maakt meer kapot dan je lief is” kon ik letterlijk nemen. Na de verhuizing naar Oost-Groningen, komen we regelmatig naar het westen voor familiebezoek en voor het jaarlijkse festival “Whisky in Leiden” in april. Een uur varen na afloop bij twee graden ontuchtterde prima. Vanaf de aanlegsteiger naar het huis van mijn zoon is het niveauverschil van zo’n 60 centimeter, overbrugd door een brede trap. Voor mij en voor de ooggetuigen is het volslagen onduidelijk wat er daar gebeurde. Ik ben naar boven gelopen en vervolgens achterover van het hoge deel op het lage deel gevallen. En toen kon ik niet meer lopen. Omdat er de volgende ochtend geen verandering was, is toen een weekendarts ingeschakeld, gevolgd door een ambulance naar het ziekenhuis van Leiderdorp. Daar werd ik de maandag erna geopereerd aan een pertrochantere femurfractuur, ofwel een breuk in de kop van het dijbeen, die met wat titaniumschroeven en stangen weer aan elkaar gezet kon worden.

Kort, maar hevig

Onze auto heeft een redelijk hoge instap, onze woning heeft alle faciliteiten gelijkvloers en vrouwelijk kon mij verzorgen. Dat waren de drie belangrijkste criteria voor een snel ziekenhuisontslag op de woensdag erna. Voor de behandeling in ons regionale ziekenhuis kreeg ik na de operatie een cd met de documentatie van de ingreep. Gek idee, je eigen operatie zo bekijken. De dag na de operatie heb ik proefgelopen met krukken, een looprek en een rollator. Krukken en looprek kregen mijn voorkeur. Die kun je gecontroleerd neerzetten en een rollator voelt in verhouding onvast aan. De heup mocht ik meteen voor 100% belasten tot aan de pijngrens, na drie weken werden

de hechtingen verwijderd. Wat er daarna zou of kan gebeuren moest ik kennelijk zelf uitzoeken.

Omdat ik vind dat het lijf moet (gaan) doen wat ik wil, ging ik op zoek naar mijn vooruitzichten. De summiere documentatie van diverse ziekenhuizen gaf geen uitsluit. Daarom ben ik op internet blijven spitten naar het vervolgtraject van een gebroken heup. Dan word je niet echt vrolijk. Van de 55-plussers zou een kwart binnen een jaar na het breken van een heup overlijden aan een vervolgaandoening, mogelijk door de algehele anesthesie. Genoemd wordt verder: verergering van dementie, hartinfarct, beroerte, longontsteking, trombose, longembolie, urineweginfectie. Misschien vergeet ik er nog een paar, maar dit is al een ruime keuze. Ook neemt de levensverwachting van 65-plussers, die na een gebroken heup het eerste jaar overleefd hebben, progressiever af dan die van 65-plussers zonder gebroken heup. Velen schijnen ook geestelijk vast te lopen en het ontbreekt hen aan moed of energie om zelf de situatie te verbeteren. Let wel: dat is niet mijn mening, maar ik citeer wat ik zoal aan “opbeurend” nieuws vond.

Kop d'r veur, zegt de Groninger

Gedurende de eerste drie weken hobbelen met hulpmiddelen en het uitvoeren van door de fysiotherapeut voorgestelde oefeningen, kwam de energie weer langzaam terug. Bij het verwijderen van de hechtingen deelde de traumachirurg aan de hand van een nieuwe foto mee, dat de genezing zodanig vorderde dat ik niet meer terug hoefde te komen. Zo’n vier weken na de operatie liet de fysiotherapeut me weer traplopen en na zes weken gingen we voor een korte wandeling de straat op.

In de digitale versie op de website staat een uitvoeriger tekstversie van dit artikel.

Ab Gobets: (79) was van 1957 tot 2000 medewerker bij het voormalige Assurantiebedrijf van de ING-bank, eerst administratief en na kennismaking met de automatisering, vanaf 1978 tot aan zijn pensionering systeembeheerder/netwerkbeheerder.

Precies zes weken na de operatie ben ik zelf weer achter het stuur gekropen. Het had het eerder gekund, maar mijn echtgenote rijdt elke afstand met plezier. Belangrijk was ook het moment dat ik zelf mijn rechtersok en -schoen weer kon aantrekken. Ik voelde me vanaf dat moment weer compleet. Pinksteren was precies acht weken na de operatie en tevens tijd voor de tweejaarlijkse Oostwold Airshow in Oost-Groningen. Eén van mijn liefhebberijen is vliegtuigspotten en dit is één van de grootste civiele airshows van Europa bijna

in onze achtertuin. Een mooie test: ruim twee uur rondlopen met camera op een immens grasveld om alle toestellen te fotograferen. Die avond was ik erg vermoeid en de volgende ochtend kwam ik behoorlijk stijf uit bed, maar dat was na wat bewegen snel over. Het is inmiddels ruim drie maanden geleden. Ik heb geen loophulpmiddelen meer, af en toe nog een beetje pijn, maar wel wandelingen van vier km gemaakt. Een gebroken heup is dus geen eindpunt. (Ab Gobets)

Bekijk de filmische impressie van het Zandkasteel dat straks woningen en een school zal bevatten.
<https://youtu.be/lpadQtUy8g>

Een ei als relatiegeschenk uit de Plateelbakkerij Schoonhoven

Iconisch en al gemeentelijk monument: ING-gebouw de Amsterdamse Poort uit 1987

Het Zandkasteel of 'NMB-gebouw' op een bankpas uit 1989

zoals bankpassen, kantoorartikelen en relatiegeschenken.

Transparantie

Het nieuwe ING-hoofdkantoor aan de overkant wordt een open, inspirerend en informeel gebouw op een campusachtig terrein. Het nodigt uit tot flexibel werken en samenwerking en gaat op in de omliggen-

de omgeving. Het zal voor een groot deel bestaan uit glas, wat symbool staat voor transparantie. De campus zelf heeft als doel de vijf bestaande ING-kantoren in Zuidoost – inclusief het nieuwe hoofdkantoor – met elkaar te verbinden, zodat er één grote en voor voetgangers toegankelijke zone ontstaat met een park, ook toegankelijk voor omwonenden.

Een paviljoen moet het kloppend hart van het hele complex worden. Het nieuwe hoofdkantoor telt vijf verdiepingen en 40.000 m² kantoorruimte en is ontworpen door architectenbureau Benthem Crouwel, onder meer bekend van het vernieuwde Centraal Station Rotterdam. De 28.000 ton sloopbeton wordt hergebruikt. In het Zandkasteel worden door woning-

bouworganisatie Wonom meer dan 300 huurwoningen gerealiseerd en er komt een internationale school voor basis- en voortgezet onderwijs. (Annette Beentjes, historical.archive.nl@ing.com)

“Elke dag is voor mij vakantie”

Gepensioneerd en levensgenieter, Bert van Sandwijk was vanaf het allereerste begin in 2002 actief voor de toenmalige Vereniging Senioren ING (VSI). Hij ontwierp ook de eerste website voor deze club.

Gepensioneerde leden uit de tijd van de VSI zullen zich zijn naam mogelijk nog herinneren: Bert van Sandwijk. In zijn werkzame leven werkte hij als technisch adviseur voor het bankverzekeringsbedrijf. Voor VSI was Bert een échte alleskunner: hij verzorgde redactionele artikelen, was 'mister' Kroonjaarkaart en regelde de verdeling van toegangskaarten voor het traditionele ING-nieuwjaarsconcert. Ook was hij de ontwerper en beheerder van de allereerste website van de VSI, de voorloper van VO-ING.

Kroonjaarkaarten en nieuwjaarsconcert

Tot 2016 konden leden die de kroonleeftijd van 60 jaar bereikten, en nadien elke volgende vijf jaar, rekenen op een luxe uitgevoerde felicitatiekaart waarop het bereikte lustrumjaar groot en in gouden versiering stond afgedrukt. Deze attentie werd zeer gewaardeerd. Bert – hij is nu 82 jaar – ontving warme en spontane reacties waar hij nu nog met een twinkeling in zijn ogen aan terugdenkt: “Dat was leuk, joh! De reacties van de mensen was ‘bedankt, hartstikke leuk dat je daaraan gedacht hebt!’” De administratie was handwerk, want een databestand was er niet. Bert was er dagelijks uren mee in de weer om de kaarten op tijd bij de jarigen in de bus te krijgen. Of hij dat ook niet ‘even’ kon regelen: de

verdeling van de 200 toegangskaarten voor het jaarlijkse ING-nieuwjaarsconcert die aan de senioren werden toegekend. Bert: “Ik publiceerde op de website dat kaarten konden worden besteld – altijd per mail! Dan was ik drie dagen van ‘s morgens vroeg tot ‘s nachts bezig.” De toewijzing was op volgorde van binnenkomst. Anderen werden op een wachtlijst geplaatst.

Website

Een oproep aan de leden van de VSI-voorzitter in 2002 was voor Bert aanleiding om zich in te gaan zetten voor de vereniging. Vooral om zijn kennis van en ervaring met programmeren die hij zichzelf jaren eerder aanleerde, werd hij in de commissie Communicatie geplaatst. Bert: “Ik had zelf geen server en uploaden deed ik via de server van mijn zoon.” Nog steeds glundert Bert als hij aan deze pioniersperiode terugdenkt. Over het huidige ledenmagazine VO-ING belang heeft hij ook wel een mening: “Het is strikt informatief. Ik kijk anders tegen het ledenblad aan dan ik destijds gewend was, maar dat heeft ook met de leeftijd te maken.” In 2009 moest de website worden vernieuwd. Toen is Bert gestopt omdat er een andere programmeertaal voor nodig was. Bert had daar geen zin meer in.

Bert van Sandwijk, ontwerper en beheerder van de allereerste website van de VSI, de voorloper van VO-ING.

Onderscheidingen

Voor zijn meer dan vijftig jaren lange inzet als vrijwilliger voor allerlei clubs en verenigingen ontving Bert in 2009 een koninklijke onderscheiding in de Orde van Oranje-Nassau. Wie op het internet de naam Bert van Sandwijk googelt ziet wat hij allemaal gedaan heeft en waarvoor hij ook meer dan eens nationale en internationale erkenning kreeg. Verder is hij lid van verdienste van VSI en dus van VO-ING.

Ondanks het verlies van zijn vrouw zes jaar geleden en toenemende lichamelijke ongemakken beziet de nog steeds actieve gepensioneerde het leven van de positieve kant. Bert heeft twee zonen en drie kleinkinderen. Vanuit de woonkamer kijkt hij in zijn fraaie tuin die zijn buurvrouw voor hem onderhoudt en geniet hij van de prachtige planten, bloemen en struiken. “Elke dag is voor mij vakantie”, vat Bert zijn huidige leven samen. (Tekst en foto Hans Nijenmanting)

VERENIGINGSNIEUWS

Nieuwe leden

In de afgelopen periode zijn 32 oud-collega's lid geworden van de VO-ING. Hierbij worden zij van harte welkom geheten bij onze vereniging.

- De heer K.J. Hoogendijk, Nieuwegein
- Mevrouw A.F. Wiersma, Oudehaske
- De heer D.C. van Male, Amstelveen
- De heer E.D. Hidding, Wagenborgen
- De heer A. Wenneker, Bemmelen
- Mevrouw M. Wenneker-te Winkel, Bemmelen
- De heer J.W. Biemans, Nijmegen
- Mevrouw C. Jongeneel, Naarden
- Mevrouw M.P.C. Herijgers, Amsterdam
- De heer N. Chandrangam, Castricum
- De heer J.J.L.M. Knapen, Venlo
- Mevrouw A.H. Lesman-Schuitmaker, Lelystad
- De heer A. Rijs, Heiloo
- Mevrouw A. Stilma, Mantgum
- Mevrouw M.H.J. Willemsen-Schuurmans, Nijmegen
- Mevrouw J.M. Landheer-Ost, Drachten
- De heer J.P. van der Scheer, Seroe Colorado
- Mevrouw R. J. H. M Poldervaart, Maastricht
- De heer W.M.M. Korrel, Nederhorst den Berg
- De heer R.A.W. Pool, Purmerend
- De heer J. van der Burg, Almere
- De heer R.R. Hemmes, Voorschoten

- De heer E.M.C.T. van Ooijen, Almere
- Mevrouw I.C.G. van Wijk, Amsterdam
- Mevrouw C. Beckeringh, Den Haag
- Mevrouw C.W. Van der Bruggen-Vlug, Koog a/d Zaan
- De heer G.C.J.M. van Dongen, Oosterhout
- De heer P.J. Gerritsen, Heemskerk
- Mevrouw N. Koers, Zoetermeer
- Mevrouw J.J. Melsen, Hoogvliet
- De heer J.J. Otten, Blokker
- De heer H. Paul, Heerhugowaard

In memoriam

De vereniging is voor haar mutaties in het ledenbestand afhankelijk van de informatie van de leden zelf. En in geval van overlijden van informatie hierover van de nabestaanden. Het komt voor dat we wél een overlijden doorkrijgen maar niet de overlijdensdatum. De volgende leden zijn ons in de achterliggende periode ontvallen.

- Mevrouw R.J. Groote Woortmann-Cramer, Amsterdam
- De heer H. Hartsema, Wildervank
- De heer J.F. Jansen, Drachten
- De heer M.G. Jongerius, Utrecht
- Mevrouw P.A.C.M. de Klerk-de Wit, Rotterdam
- De heer J.J. Lasschuit, Weesp
- De heer R.A. Laurens, Bussum
- Mevrouw A.M. Moes, Amsterdam
- Mevrouw J. Schothans-Poelakker, Nijverdal
- Mevrouw G.G. Slot-de Jong, Den Helder
- De heer A. Snijder, Swifterbant
- De heer N. de Swart, Dordrecht
- De heer P. Vink, Alphen Aan Den Rijn
- Mevrouw M. Wimmenhoeve, Driebergen-Rijsenburg
- De heer N. Zonneveld, Amsterdam

Wij wensen de nabestaanden veel kracht bij het verwerken van dit verlies.

Agenda

Zie www.vo-ing.nl voor een actueel overzicht van evenementen die door de vereniging worden georganiseerd. Wees er snel bij want het maximum aantal deelnemers is dikwijls beperkt.

Uitgever: VO-ING Belang is een uitgave van uitgeverij Horus in opdracht van de Vereniging Oud-medewerkers ING (VO-ING).
Hoofdredacteur: Willem Jan van Munster.
Kernredactie: Tom Kuyper, Hans Nijenmanting,

Ewald Wagenaar.
Vormgeving: BADE creatieve communicatie.
Video: Annelies van der Ouw.
Redactieadres: administratie VO-ING, Tom Kuyper, Paul Pellastraat 234, 7558 HM Hengelo. Telefoon: 035 - 631 21 65

Actueel nieuws over de VO-ING is te vinden op de website www.VO-ING.nl.
Ledeninformatie: Voor vragen over het lidmaatschap, de collectieve belangenbehartiging op het gebied van pensioenen en op sociaal terrein, of om een adreswijziging door te geven,

neemt u contact op met de administratie. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten in te korten. © Horus, 2019.